

הגויים, עשאו חכמים כזבים לכל דבריהם, ורוקן מטמא כשל זב [מאירי], ונטמא רבי ישמעאל טומאת ערב, שהרי רוקן של זב מטמא במשא, [ראה הערה (15)].

ונכנס ישבב אחיו ושימש תחתיו בכהונה גדולה. וראתה קמחית אמן של האחים, שני כהנים גדולים מבניה ביום אחד.

ושוב אמרו עליו על רבי ישמעאל בן קמחית: פעם אחת ביום הכפורים יצא וסיפר עם הגמון [דק"ס] אחד בשוק, ונתזה צינורא מפיו של ההגמון הגוי על בגדיו של רבי ישמעאל, וטימאתו.

ונכנס יוסף, אחיו של רבי ישמעאל, ושימש תחתיו [במקומו] בכהונה גדולה. וראתה

שהוא לשון חגירת כח במתנים — חיל למלחמה.

אלא, כך אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: בתחילה — זריתני, ביררתי מתוך הטיפה, כאדם שזורה בבית הגרנות, נוטל את האוכל ומניח את הפסולת.

ואחר כך זריתני, חגרת כחי במתני [נתבאר על פי נדה לא א, ועל פי רש"י שם].

אמרו עליו על רבי ישמעאל בן קמחית:

פעם אחת ביום הכפורים [רש"י (14)], סיפר דברים עם ערבי אחד בשוק, ונתזה צינורא של רוק מפיו של הערבי על בגדיו של רבי ישמעאל, וטימאתו לרבי ישמעאל. כי

צידוקי בועל נדה, היה "נטמא הוא ובגדיו כנושא רוקן של זב"; והוא הדין גויים שעשאו כזבים לכל דבריהם.

ובחזון איש סימן קכו ס"ק יג, הקשה: למאן דאמר טומאה "הותרה" בציבור, ולא מהדרין אכהן טהור, אם כן למה נכנס אחיו לשמש ולא שימש הוא עצמו; "ואי משום בגדי כהונה דנטמאו בצינורא, הלא גם טמא מת מטמא בגדיו?! ואפשר, דכשהוא טהור לא ניתנה טומאה לידחות לשמש בבגדים טמאים [היכא דאפשר ככהן אחר בטהרה], וצריך לומר דלא היו לו בגדים אחרים, וצ"ע". נמצא מבואר מדבריו שלא נטמא הכהן עצמו אלא בגדיו.

וביאור דברי החזון איש, שהיה יכול לשמש אלא שלא היו לו בגדים אחרים; דלכאורה, הרי אחיו נכנס לשמש בבגדי כהונה טהורים, ולמה לא לקח רבי ישמעאל אותם בגדים? וכונתו, כי רבי ישמעאל היה גדול במדותיו כמבואר כאן, ואין בגדי אחיו כשרים לו.

המלך לאחר שנתעברה, כדי שיהיה לה בן זריו ומלובן [כדאיתא בסנהדרין ע ב]; וראה מהרש"א בשם הערוך.

14. במהרש"א הביא מירושלמי, שמעשה זה היה בערב יום הכפורים [דלא כרש"י], שהרי אינו נראה שיהא כהן גדול מהלך בשוק ביום הכפורים.

וכתב עליו מהר"ץ חיות: אם ערב יום הכפורים היה המעשה, מדוע לא טבל רבי ישמעאל, ולמה הצריכו שיכנס אחר תחתיו? וראה שם שצידד כמה דרכים בזה, וסיים "ואין בידי להכריע".

והמאירי כתב: יצא בין עבודה לעבודה, לצורך איזה דבר שנתבקש עליו.

15. כן הוא בפשוטו, ועל דרך שכתבו התוספות בנדה לד א, גבי צדוקי אחד שסיפר עם כהן גדול בשוק, וניתזה צינורא מפיו ונפלה לכהן גדול על בגדיו, וביארו התוספות שם, שאם היה אותו